

Eğitim Bilimleri Alanında Uluslararası İndeksli Dergilerde Yayımlanan Makale Başlıklarının İçeriksel, Biçimsel ve İlişkisel Açidan İncelenmesi

Mülkiye Ezgi İskender Topaloğlu ¹, Nihal Elif Gürbüz ², Nergiz Çağıltay ³, Yüksel Göktaş ⁴

Öz

Bir makalenin yayımlanması ve atıf alması açısından doğru başlık yazımı önemli bir değişkendir. Bu bağlamda bu araştırmada eğitim bilimleri alanında yayımlanan uluslararası indeksli makalelerin başlıkları içerik ve biçim açısından incelenmiştir. Doküman analizi, Web of Science veri tabanında yer alan 800 makale ve başlığın araştırmacılar tarafından literatüre dayalı olarak belirlenen kriterlere göre incelenmesiyle gerçekleştirilmiştir. İçerik-başlık uyumu konusunda elde edilen verilere SPSS 27.0 programından faydalanılarak istatistiksel analizler yapılmıştır. Bulgular, makalelerin cümle yapılarının yayımlandıkları dergilerin menşei ülkelerine göre farklılaştığını göstermiştir. Ayrıca, etki faktörü yüksek olan dergilerin başlıklarının metodolojik eğilimlerini daha net verdiği tespit edilmiştir. Etki faktörünün, potansiyel başlık standartlarına ulaşma ve kelime sayısı ile doğrusal ve orta düzeyde ilişkili olduğu bulunmuştur. Dergilerin Q değerlerine göre yapılan analizde, potansiyel içerik standartlarının Q1 dergilerin lehine anlamlı bir şekilde farklılaştığı görülmüştür. Dergiler için yapılan fark analizine göre başlık potansiyel standartları açısından dört dergi arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur. Ortalamalara göre Review of Educational Research (Q1), Eğitim ve Bilim (Q4), Educational Researcher (Q1) ve Pedagogy (Q4) şeklinde bir sıralama ortaya çıkmıştır. Elde edilen sonuçlar kapsamında araştırmacılara bilimsel çalışmalar için başlık oluşturmada yol gösterecek bazı önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler

Başlıklar
Akademik yazım
Doküman analizi
Eğitim araştırması

Makale Hakkında

Gönderim Tarihi: 10.12.2023

Kabul Tarihi: 25.02.2025

Elektronik Yayın Tarihi: 25.04.2025

DOI: 10.15390/EB.2025.13121

Giriş

Araştırma makaleleri akademisyenler tarafından en sık kullanılan rapor türlerinden biridir. Araştırma makaleleri, daha önce yapılmamış bir araştırmanın sonuçlarını tanıtan bir çeşit belgedir (Day, 1996) ve bu belgeler akademik dergiler aracılığıyla bilim dünyasına sunulmaktadır. Makale raporunun makro ve mikro yapısının doğru kurgulanması, içeriğinin ve biçimsel özelliklerinin yanı sıra makaleyi yansıtan bir başlık seçiminin yapılması son derece önemli bir konudur. Başlık, bilimsel bir makale hakkında ilk izlenimi verir ve okuyucuya tüm makalenin ne hakkında olduğunu aktarmaktan

¹ Atatürk Üniversitesi, Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi, Sosyal Bilimler ve Türkçe Eğitimi Bölümü, Türkiye, ezgi.iskender@atauni.edu.tr

² Atatürk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Türkiye, nelifgurbuz@gmail.com

³ Çankaya Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Yazılım Mühendisliği Bölümü, Türkiye, necagiltay@gmail.com

⁴ Atatürk Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Yazılım Mühendisliği Bölümü, Türkiye, yuksel.goktas@hotmail.com

sorumludur (Cianflone, 2012). Makalenin içeriğine ışık tutacak bir başlık seçmek, araştırmacılar için yayım sırasında anlaşılabilirliği artırmak ve yayım sonrasında diğer araştırmacılar için erişim kolaylığı sağlamak açısından oldukça önemlidir.

Bir makalenin dergiye gönderilmesinden sonra değerlendirmeye alınması üzerindeki ilk önemli etkinin seçilen başlık sayesinde olduğu söylenebilir. Yang (2019), dergi editörlerinin hedef okuyucuları göz önünde bulundurarak makaleleri tararken değerlendirdikleri ilk unsurun başlıkları olduğunu belirtmiştir. Bu bağlamda, gönderilen makalenin içeriğini yansıtmayan ve araştırmacının önemini yeterince aktarmayan bir başlık seçimi, editörler tarafından olumsuz bir değerlendirmeye yol açabilir.

Başlık seçiminin bir diğer yansıması da makale yayımlandıktan sonraki aşamada görülmektedir. Araştırmacılar veri tabanlarında makale tararken önce başlıklarla karşılaşılır. Makalenin başlığı, okuyucunun makalenin okumaya değer olup olmadığına ya da araştırmalarıyla ilgili olup olmadığına dair karar vermesini doğrudan etkiler (Li ve Xu, 2019; Yitzhaki, 1994). Bu bağlamda yazarlar çalışmalarını okumaya devam edecek, alıntı yapılabilecek ve araştırmalarından faydalanabilecek okuyucuları çekmek için başlıklarını daha bilgilendirici ve çekici hâle getirmeye çalışmaktadır (Hyland ve Zou, 2022). Okuyucu, başlıkla ilgili ilk izlenimine dayanarak çalışmayı okumayı tercih eder ya da etmez (Wang ve Bai, 2007). Literatür taraması yapılırken makalelerin hedef kitleye yani ilgili araştırmacılara ulaşması için doğru başlık yapısının kurulması gerekir. Bu çerçevede makaleye uygun bir başlık yazmak için başlığın içeriğinde hangi unsurların yer alması gerektiği belirlenmelidir.

Day (1996) başlığı, makalenin içeriğini yeterli ölçüde açıklayan en az sayıda kelimeler dizesi olarak açıklar ve makalenin etiketi olan başlığın bir cümle olmadığını, genellikle cümleden daha kısa ve daha basit olduğunu vurgular. İyi bir başlıkta konuyla ilgili anahtar yapılar yer verilmeli (Ortinau, 2011), araştırmayla ilgili genel ve özel kavramlar dengelenmeli (Silvia, 2007) ve kısaltmalardan kaçınılmalıdır (Galanis, 2013). Dolayısıyla araştırma konusu başta olmak üzere konu hakkında bilgi verecek kavramlara yer verilmelidir. Ecarnot, Seronde, Chopard, Schiele ve Meneveau (2015) bir başlıkta çalışmanın ana unsurlarını belirtmenin yanı sıra araştırmacının örneklemini, yöntemini ve önemini yansıtan ifadelerin yer alması gerektiğini ve alt başlıklardan alıntı yapılmasının uygun olmadığını belirtmiştir. Khan (2023), başlığın çalışmayı tanımlayıcı kelimelerden oluşması gerektiğini belirtmiş, evren ve örneklem gibi çalışmanın içeriği için önemli olabilecek bilgilerin başlıkta yer alması ve bu bilgilerin çok uzun ya da çok kısa olmaması gerektiğini eklemiştir. Araştırmacının işleyişini ve önemini belirten ifadeler başlık seçiminin anahtarı olarak kabul edilebilir.

American Psychological Association (2020) yönergeleri, yazarlara başlıklarını kısaltmalar veya herhangi bir amaca hizmet etmeyen kelimeler olmadan ve 12 kelimeden uzun olmayacak şekilde odakta tutmalarını tavsiye etmektedir. Gesuato (2008) başlıklarda kullanılan maksimum kelime sayısının 15 kelime olduğunu vurgularken, Bavdekar (2016) bazı dergilerin makale yazarlarından başlıklarında 10-15 kelime kullanmalarını beklediğini belirtmiştir. Hyland ve Zou (2022) sosyal alanlardaki başlıkların 12 kelimeden fazla olduğunu, sayısal alanlarda ise 12 kelimeden az başlıkların tercih edildiğini tespit etmiştir. Başlığın açıklayıcı ve yoğun olmasının ötesinde, kelime sayısı açısından kesin bir standart olmadığı belirtilmiştir. Ayrıca eğitim bilimleri alanındaki başlıkların diğer alanlara göre daha uzun ve detaylı olduğunu tespit etmişlerdir. Bu makale çalışması eğitim bilimleri alanındaki başlıkların biçim ve içerik unsurları üzerinde durularak tasarlanmıştır.

İlgili Çalışmalar

Bu bilgiler ışığında başlığın içerik ve biçim özelliklerinin makalelerin yayım ve yayımlanma sonrasındaki süreçlerini olumlu ya da olumsuz etkileyebilecek önemli yapılar olduğu ortaya çıkmaktadır. Bu kapsamda yapılan literatür taramasında ideal başlığın nasıl olması gerektiğine dair birçok çalışmaya ulaşılmıştır (Annesley, 2010; Bavdekar, 2016; Diers ve Downs, 1994; Forray ve Woodilla, 2005; Galanis, 2013; Gesuato, 2008; Gómez, García, Silveira ve Gómez, 1997; Gómez, Gómez, García ve Silveira, 1998; Manten ve Greenhalgh, 1977). Başlığın bir makalenin giriş, yöntem, bulgular

ve sonuç bölümlerini tamamlayan bir bileşen olduğu vurgulanarak, ideal başlığın nasıl olması gerektiğine dair ipuçları ve örnekler verilmiştir. Bavdekar (2016), iyi bir araştırma başlığının makaleyi tek başına tanıtabileceğini belirterek, başlık yazmak için kapsamlı ve özlü çalışmak gerektiğinin altını çizmiştir. Literatürdeki çalışmalar başlığın nasıl olması gerektiğini açıklamayı amaçlarken, mevcut çalışmada eğitim bilimleri alanında Web of Science'ta taranan dergilerin makale başlıkları incelenerek belirli bir başlık standardı oluşturulmaya çalışılmıştır.

Derleme tarzındaki başlıklarla ilgili çalışmalar literatürde oldukça yaygındır. Bu çalışmalar genellikle farklı disiplinlerdeki makale başlıklarını karşılaştırmak üzere tasarlanmıştır. Buxton ve Meadows (1977) İngilizce, Fransızca ve Almanca on beş derginin makale başlıklarını incelemişlerdir. Kimya ve botanik alanında başlıkların bilgilendirici kelimeler açısından en yüksek değerlere sahip olduğunu belirtmişlerdir. Buna karşılık, fizik, tıp, tarih, felsefe ve psikoloji alanlarındaki makale başlıklarının bilgilendirici kelimeler bakımından daha zayıf olduğu tespit edilmiştir. Nord'un (1995) çalışmasında, İngilizce, Almanca, Fransızca ve İspanyolca dillerinde hazırlanmış makaleler, dil ve kültür temelinde farklı yayımlardan incelenmiş ve bu inceleme sonucunda başlıklardaki benzerlikler ve farklılıklar tartışılmıştır. Eğitim (Dillon, 1981) ve endüstri (Michelson, 1994) alanlarındaki makalelerin başlıkları biçimsel özellikleri (kelime sayısı, cümle yapısı vb.) açısından incelenmiştir. Haggan (2004) çalışmasında özellikle edebiyat ve dilbilim alanında araştırma makalelerinde başlık türlerinde (klasik başlık, bileşik başlık vb.) bir farklılaşma olduğuna dikkat çekmiştir. Biyoloji alanındaki başlıklar üzerine yapılan boylamsal bir çalışmada, başlıkların giderek daha uzun ve karmaşık ancak daha açıklayıcı hâle geldiği tespit edilmiştir (Berkenkotter ve Huckin, 1995). Méndez, Ángeles Alcaraz ve Salager-Meyer (2014) ise astrofizik alanındaki dergilerde yer alan başlık türlerinin zaman içindeki değişimini incelemiş ve son yıllarda klasik ve basit başlıkların daha fazla tercih edildiğini vurgulamıştır. Cheng, Kuo ve Kuo (2012) uygulamalı dilbilim alanındaki 796 araştırma makalesi başlığının sözdizimsel yapılarını ve işlevlerini incelemiştir. Disipline özgü başlıkların çoğunda edat-bağlaç kullanıldığı ve birleşik yapılu cümleler olduğu belirtilmiştir. Xiang ve Li (2020), 1989-2018 yılları arasında dilbilim ve edebiyat dergilerinde yayımlanan makale başlıklarını biçim ve içerik açısından art zamanlı ve karşılaştırmalı bir bakış açısıyla incelemiştir. Edebiyat ve dilbilim dergilerinde bileşik yapılu ve uzun başlıkların çoğunlukta olduğu tespit edilmiştir. Başlıkların uzunluğu, tanımlayıcılığı ve içeriğinin çalışmanın yapıldığı disiplinlere göre değiştiği görülmüştür. Özellikle sosyal alanlarda ve bazı temel bilimlerde daha açıklayıcı başlıklara doğru bir eğilim olduğu sonucuna varılmıştır. Deniz ve Karagöl (2016) eğitim bilimlerinde tezlerin başlıklarının belirli bir standarda sahip olmadığını, kelime sayısının üç ila yirmi yedi kelime arasında değiştiğini tespit etmişlerdir. Kan (2017) ise Türkçe eğitimi ve edebiyat alanlarında yayımlanan makale başlıklarını söz dizimsel yapı açısından incelemiştir. Makale ve tez başlıklarının incelendiği bu çalışmalar, başlığın sadece biçimsel unsurlarının ele alınması ve başlıkların sözdizimsel analizi açısından çalışmamızdan farklılık göstermektedir.

Başlığın biçimsel unsurlar açısından incelendiği diğer çalışmalarda ise başlıklarda noktalama işaretlerinin kullanımı çerçevesinde yapılan araştırmalarda iki nokta üst üste kullanılan başlıkların, soru başlıklarının ve klasik başlıkların ele alındığı görülmüştür (Ball, 2009; Diao, 2021; Diers ve Downs, 1994; Dillon, 1982; Gesuato, 2008; Gómez vd., 1997; Gómez vd., 1998; Hartley, 2005; Hartley, 2007; Hudson, 2016; Lewinson ve Hartley, 2005). Noktalama işaretleriyle ilgili olarak Lewinson ve Hartley (2005), başlık uzunluğu, iki nokta üst üste kullanımı ve yazar sayısının farklı bilimsel alanlardaki başlıklara yansımalarını sunmuştur. Ball (2009), 20 milyon bilimsel makaleyi inceleyerek başlıklarda soru işareti kullanımındaki artışa dikkat çekmiştir. Anthony (2001) incelediği 600 makalede başlıkların özellikleri, uzunluğu, noktalama işaretlerinin kullanımı, kelime sıklığı ve edat kullanımı gibi özelliklere odaklanmıştır. Cianflone (2012) veterinerlik alanındaki başlıkları inceledikten sonra, bu alandaki başlıkların ortalama uzunluğunun 14,06 olduğunu; klasik ve birleşik başlıkların daha fazla kullanıldığını ortaya koymuştur. Hudson (2016), uzun başlıkların daha fazla kelime içerdiği için daha kolay arama sonuçları vereceğini, ancak anlaşılması zaman aldığı için çekici olmayacağını belirtmiştir. Li ve Xu (2019), Pragmatic dergisindeki 650 araştırma makalesinin uzunluk, sözcük yoğunluğu, biçimsel yapı ve anlamsal içerik açısından boylamsal eğilimlerini nicel ve nitel verilerle incelemiştir. Uzun ve bileşik başlıkların kullanım eğiliminin son 40 yılda arttığını tespit etmiştir. Diao (2021), Library

Science ve Scientometrics dergilerindeki 690 araştırma makalesi başlığında, özellikle Library Science dergisinde iki nokta üst üste kullanımının, Scientometrics dergisinde ise araştırma yöntemleriyle ilgili kelime sayısının çok yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır. Ufuk (2017), 1937-2016 yılları arasında tarih alanında yazılan akademik makale başlıklarında noktalama işaretlerinin kullanımını yıllara ve alt dönemlere ayırarak incelemiştir. Elde ettiği bulgulardan yola çıkarak akademik makalelerde noktalama işaretlerinin kullanımının bireysel bir tutum mu yoksa dönemsel bir eğilim mi olduğunu sorgulamış ve dönemler arasındaki benzerlik ve farklılıkları ortaya koymuştur. Çalışmalar doğrultusunda, dönemsel olarak ve disiplinler açısından başlıklarla ilgili farklı eğilimlerin ortaya çıktığı belirtilebilir.

Kerans, Marshall, Murray ve Sabaté (2020) sağlık alanında yayımlanan çalışmaların başlıklarını makalelerin içeriğini yansıtmaları açısından değerlendirmiştir. Başlıklar incelenirken çalışmanın yöntemine, sonuçlarına, bağlamına, örneklemine, coğrafi konumuna ve çalışmada kullanılan tedavi yöntemine yer verilip verilmediğine bakılmıştır. Hyland ve Zou (2022), beşeri ve fen bilimlerinde altı disiplinin önde gelen dergilerindeki 5070 başlığın temel özelliklerini, tipik yapısal kalıplarını ve içerik odaklarını belirlemek için bir araştırma yürütmüştür. Bu çalışmada, belli bir başlık kalıbı önermeye çalışarak, alanların farklı özelliklerine ve makalelerin kendi konularına göre takip edilmesi gereken disiplinler farklılıkları vurgulamışlardır.

Başlıkla ilgili ilişkisel çalışmalar kapsamında Kuch (1978), Lewinson ve Hartley (2005) ve Yitzhaki (1994) bilimsel makalenin yazar sayısı ile makalenin başlığındaki kelime sayısı arasındaki ilişkiyi incelemiş ve aralarında pozitif bir korelasyon olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Bir başka çalışma ise soru tipi başlığı olan makalelerin diğerlerine göre daha fazla indirildiğini ancak daha az atıf aldığını aktarmıştır (Paiva, Lima ve Paiva, 2012). Daha uzun başlıklı ve iki nokta üst üste işaretli makalelerin daha kısa başlıklı makalelerden daha az indirildiği ancak daha fazla atıf aldığı bulunmuştur (Buter ve van Raan, 2011; Jacques ve Sebire, 2010). Falahati Qadimi Fumani, Goltaji ve Parto (2015) ise başlık uzunluğu ile atıf sayısı arasında herhangi bir korelasyon bulamamıştır. Paiva ve diğerleri (2012) içeriğinde sonuçları sunan kısa başlıkların daha fazla atıf aldığını tespit etmiştir. Nair ve Gibbert (2016) iki nokta üst üste, soru işareti, kısa çizgi gibi alfa-nümerik olmayan karakterlerin atıf sayısını olumsuz etkilediğini bulmuştur. Ayrıca başlığın uzunluğu, içeriksel ve dilsel özelliklerinin atıf sayısı ile bir ilişkisi olmadığı tespit edilmiştir (Mohebbi ve Douzandegan, 2017; Nair ve Gibbert, 2016; Rostami, Mohammadpoorasl ve Hajizadeh, 2014; Sagi ve Yechiam, 2008). Öte yandan, Jacques ve Sebire (2010), Van Wesel, Wyatt ve ten Haaf (2014) ve Thelwall (2017) çalışmalarında başlığın uzunluğu ve yapısal özelliklerinin atıfla ilişkili olduğunu tespit etmiştir. Hallock ve Bennett (2021) psikoloji makalelerinin başlıklarının farklı uzunluk, iki nokta üst üste, kısaltma ve klasik kullanım, sonuç odaklı olma ve başlığı soru olarak ifade etme açısından etkililiğini değerlendirmek için bir anket oluşturmuş ve 99 lisans öğrencisiyle çalışmıştır. Öğrencilerin uzun başlıkları ve soru olarak ifade edilen başlıkları tercih ettikleri bulunmuştur. Makalelerin başlıklarının özellikleri ile atıf alma durumları arasındaki ilişki üzerine yapılan çalışmalarda farklı sonuçlar elde edilmiştir. Bu durumun seçilen örneklemdeki, yani dergi ve makalelerdeki farklılıklardan kaynaklandığı belirtilebilir. Ancak ilişkisel çalışmalarda ortak bir literatür eğilimi olmadığı fark edilmektedir. Buna ek olarak, soru başlıklarının daha fazla ilgi çektiği ancak çok fazla atıf almadığı, mevcut eğilimin uzun ve tanımlayıcı başlıklar üzerinde olduğu ifade etmek mümkündür.

İlgili çalışmaların genel bir değerlendirmesi yapıldığında, ideal başlığın yazılması, başlıkta olması gereken bilgilerin incelenmesi, başlıkların dilsel ve sözdizimsel analizi, başlıklarda kullanılan noktalama işaretleri, başlıkların yazar sayısı, atıf sayıları ve alanlarına göre incelenmesi konularında çalışmalar yapıldığı görülmüştür. Ayrıca başlıkların biçim açısından değerlendirildiği ancak eğitim alanında yayımlanan makale başlıklarının içeriği yansıtmada yeterli düzeyde araştırılmadığı görülmüştür. Bu iki yapının birlikte ele alınması daha detaylı bir başlık analizi yapılmasını sağlayacaktır. Çalışmada incelenen başlıkların ABD ve Türkiye'de yayımlanan Q1 ve Q4 kategorisindeki dergilerden seçilmesi araştırmanın özgünlüğünün bir başka yansımasıdır. Web of Science'ta dizinlenen ABD ve Türkiye kaynaklı dergilerin incelenmesiyle, dergilerin menşei ülkelerine göre başlık tercihlerinin değerlendirilmesi mümkün olacaktır. Dergilerin Q değerinin dikkate alınması,

araştırmacıların derginin niteliğine göre başlık tercihlerini incelenmesine olanak sağlayacaktır. Ülkeler, Q değeri ve dergiler arasında başlık yazım tarzlarındaki farklılıkların ve etkili başlık yazımının bileşenlerinin tanınması, akademisyenlerin çalışmaları için başlık oluşturmalarında faydalı olabilir. Bu çerçevede gerçekleştirilecek çalışma özgün bir araştırma konusu olup alanda önemli bir boşluğu dolduracaktır. Çalışmanın, ideal başlığın bileşenleri üzerine çalışan araştırmacılar için yol gösterici olabileceği düşünülmektedir.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, eğitim bilimleri alanında yayımlanan uluslararası indeksli makalelerin başlıklarının biçim-içerik unsurlarını incelemek ve başlıkların yapılarını analiz etmektir. Bu çerçevede başlığın biçim unsurları (kelime sayısı, cümle yapıları, kısaltmalar, edat-bağlaç kullanımı) ve içerik özellikleri (araştırmanın amacı, yöntem, evren ve örneklem) incelenmiştir. İkinci aşamada başlığın makalenin içeriğini yansıtmaya düzeyi ve bununla ilişkili olan (etki faktörü, kelime sayısı, Q değeri) değişkenlere bakılmıştır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki araştırma sorularına yanıt aranmıştır:

1. Eğitim bilimleri alanında yayımlanan dergilerin makale başlıklarının biçimsel özellikleri nelerdir?
2. Eğitim bilimleri alanında yayımlanan dergilerin makale başlıklarında araştırmanın içeriğine nasıl yer verilmiştir?
3. Eğitim bilimleri dergilerinde yayımlanan makaleler içerik açısından literatürdeki potansiyel başlık standartları ile ne kadar uyumludur?
4. Başlıkların potansiyel içerik standartları çeyreklik/quartile değerlerine göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?
5. Başlıkların potansiyel içerik standartları dergilere göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?
6. Etki faktörü, kelime sayısı ve incelenen başlıkların potansiyel içerik standartları arasında ilişki var mıdır?

Yöntem

Bu araştırma çerçevesinde bilimsel makalelerde başlık seçimi konusu incelenmiş, doküman analizi yapılarak, literatürden hareketle belirlenen ölçütler çerçevesinde başlıklar değerlendirilmiştir. Araştırmada kullanılan doküman analizi metodu basılı ve elektronik ortamdan elde edilen malzemenin değerlendirilmesi için uygulanan sistematik bir işlemdir (Bowen, 2009). Glaser ve Strasus (1967) bilimsel dokümanların bir araştırmacıyla görüşme yapmak gibi söz konusu araştırmacının düşüncelerine yer veren bir kaynak olarak düşünülebileceğini ifade etmektedir. Araştırmacıların başlık seçimlerinin incelenmesi ve makale içeriklerinin başlıkla uyumuna bakılması, araştırmacıların başlık oluşturma eğilimlerini ortaya koyma noktasında yol gösterici olmuştur.

Çalışmanın ilk aşamasında başlıklarla ilgili literatür taraması yapılarak başlıkların analiz edilme kriterleri belirlenmiştir. Ardından Web of Science veri tabanında taranan 4 dergiden 800 makale seçilerek belirlenen standartlara göre değerlendirilmiştir. Son olarak elde edilen veriler sayısallaştırılarak Q değeri kategorisine ve dergilere göre karşılaştırılmış ve potansiyel standartlar ile etki faktörü ve kelime sayısı arasındaki korelasyon bulunmuştur.

Çalışmanın Kapsamı

Bogdan ve Biklen'e (2007) göre, doküman analizinde temel mesele dokümanı bulmak, ona erişmek ya da mevcut doküman yelpazesinden hangisi üzerinde çalışılacağına karar vermektir. Başka bir deyişle, doküman analizinde çalışmanın kapsamının belirlenmesi büyük önem taşımaktadır. Kapsamın belirlenmesinde amaçlı örnekleme türlerinden biri olan uç durum örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Patton'a (2014) göre amaçlı örnekleme yöntemleri, zengin bilgiye sahip olduğu düşünülen bir kaynaktan derinlemesine bilgi elde edilmesini sağlar. Aykırı örnekleme, bir olgunun iki uç noktasından örnekleme seçmeyi amaçlar ve bir olgunun nasıl olması gerektiğine ilişkin çalışmalar için

uygun görülür (Suri, 2011). Bu bağlamda, makalelerin seçiminde kullanılan uç durumlar etki faktörü ve quartile/çeyreklik bağlamındadır. ABD ve Türkiye'de eğitimin her alanından yayım kabul eden Q1'den iki yüksek etki faktörlü dergi ve Q4'ten iki düşük etki faktörlü dergi seçilmiştir. Q numarası aslında “quartile” (çeyrek dilim) anlamına gelmektedir ancak araştırmacılar genellikle quality (kalite) kelimesiyle ilişkilendirmektedir. Bu kriterin belirlenmesindeki çıkış noktası, yüksek profilli dergi makalelerinin akademik yazım bağlamında daha titiz ve daha kaliteli olabileceği düşüncesidir.

Çalışmada, 2023 yılı sonuna kadar Web of Science veri tabanında taranan 4 derginin her birinden 200 güncel makale değerlendirilmiş ve 800 makale seçilmiştir. Her yıl yayımlanan makale sayısı dergilere göre değiştiği için kapsanan yıllar da dergilere göre değişmektedir. Dergiler hakkında detaylı bilgi Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Dergiler Hakkında Bilgiler

Ülke	Dergi Adı	Q Değeri	Etki Faktörü (2023)	Tarih Aralığı	Toplam Makale Sayısı
ABD	Review of Educational Research	Q1	5.772	2016-2023	200
ABD	Educational Researcher	Q1	3.956	2019-2023	200
ABD	Pedagogy	Q4	0.159	2018-2023	200
TÜRKİYE	Eğitim ve Bilim	Q4	0.237	2020-2023	200
Toplam					800

Tablo 1'de yer alan dergiler, objektif ve literatür tarafından desteklenen kriterlere göre seçilmiştir. Bu bağlamda, dergi seçim sürecine ilişkin detaylar paylaşılarak objektiflik argümanı desteklenmeye çalışılmıştır. Dergi seçim sürecine ilişkin detaylar şu şekilde sıralanabilir:

1. Mevcut literatürde akademik yazma açısından kültürel karşılaştırmalar yapan uluslararası makalelerde ABD ve Türkiye'yi örneklem olarak alan çalışmalar bulunmaktadır (Bayrak Karslı, Karabey, Çağiltay ve Goktas, 2018; Şimşek, Atila, Aydın, Reisoğlu ve Göktaş, 2022). Bu çalışma için de benzer bir yapı tasarlanmıştır. Ayrıca bu çalışmalarda en az 100-120 makale, tez ya da dokümanın incelendiği görülmüştür. Dolayısıyla bu çalışma kapsamında dergi başına 200 çalışmanın incelenmesinin yeterli olacağı sonucuna varılmıştır.
2. Çalışma kapsamında ABD kaynaklı dergilerin seçilmesinin nedeni, ABD'de eğitim alanında etki faktörü yüksek dergi sayısının diğer ülkelere göre daha fazla olmasıdır. Öte yandan çalışmaya bir Türk dergisinin dâhil edilmesinin nedeni, yazarların bu kültüre daha aşina olmaları olarak da ifade edilebilir.
3. Türkiye'de eğitim alanında WOS'ta dizinlenen tek dergi Eğitim ve Bilim dergisidir. Bu nedenle Eğitim ve Bilim çalışmaya dahil edilen tek Türkiye menşeli dergidir.
4. Dergiler, ABD kaynaklı, etki faktörü en yüksek olan ve eğitimin tüm alanlarından makale kabul eden Q1 ve Q4 indeksli dergilerden seçilmiştir. Review of Educational Research ve Educational Researcher ABD'de yayımlanan en yüksek etki faktörüne sahip iki dergidir. Öte yandan, ABD'den SSCI indekste yer alan bir dergi olan Pedagogy, Q4 kategorisinde sınıflandırılmıştır.
5. Q1 ve Q4 indekslerinden dergi seçilmesinin nedeni, aykırı örneklem mantığı kullanılarak yüksek ve düşük etki faktörüne sahip dergilerde yayımlanan makalelerin başlık yazım biçimlerini karşılaştırmaktır. Bu nedenle Q2 ve Q3 dergileri çalışmaya dahil edilmemiştir.
6. Dergilerin indeksi, kaynağı, etki faktörü ve çeyreklik dilimi gibi bilgiler Clarivate (<https://clarivate.com/>) ve Scimagojr (<https://www.scimagojr.com/>) web sitelerinden elde edilmiştir.

Veri Toplama Araçları

Çalışmada kullanılan veri toplama aracı başlık değerlendirme formudur. Form iki bölümden oluşmaktadır. Biçimsel değerlendirme kısmında cümle yapısı (iki nokta, klasik, soru başlığı), kısaltma ve edat bağlaçlarının kullanımı ve kelime sayısı ele alınmıştır. İçeriksel değerlendirme kısmında ise çalışmanın amaç, yöntem ve evren/örneklemi yansıtır yansıtmadığı kontrol edilmiştir. Ayrıca üzerinde çalışılan başlıkların dergi etki faktörü gibi künye bilgileri de formda yer almaktadır. Araştırmanın istatistiksel aşaması için forma sürekli verileri içeren bir sütun eklenmiştir. Başlık-içerik uyumluluğu için 1-3 arası bir ölçek üzerinden değerlendirme yapılmıştır. Değerlendirmede 1 bir unsurun yokluğuna, 2 unsurun başlıkta göreceli olarak sunulmasına, 3 ise unsurun başlıkta ayrıntılı olarak sunulmasına karşılık gelmektedir. Bu değerlendirmeye dayanarak içeriği açısından önceden belirlenmiş potansiyel ölçütlere uyan ve uymayan başlıklar belirlenmiştir. Form ekte verilmiş olup; veri toplama aracı oluşturulurken iç geçerlilik için önlemler alınmıştır. Veri toplama araçlarından kaynaklanan hataları en aza indirmek için form oluşturulduktan sonra iki farklı uzmanın görüşüne başvurulmuştur.

Veri Analizi

Doküman analizi "inceleme (yüzeysel inceleme), okuma (kapsamlı inceleme) ve yorumlama" aşamalarıyla gerçekleştirilir (Bowen, 2009). Araştırma çerçevesinde izlenen adımlarda öncelikle dokümanlara yani makalelere ulaşılmıştır. İkinci olarak, makalelerin biçim ve içerik özellikleri incelenmiş ve başlığa yansımaları analiz edilmiştir. Bu yansımalar konu için belirlenen potansiyel standartlara göre değerlendirilmiş ve veriler bu şekilde sayısallaştırılmıştır. Veriler çözümlenirken ve analiz edilirken geçerlilik ve güvenilirlik önemleri uygulanmıştır. İç geçerlilik ya da inandırıcılık bulguların dış dünyadaki gerçekliğe ne kadar iyi uyduğu ile ilgilidir (Merriam, 2009). İç geçerliliği daha yüksek bir sonuç elde edebilmek için iki araştırmacı makale başlıklarını değerlendirmiş, diğer iki araştırmacı da bu değerlendirmelerin kriterlere uygun ve objektif bir şekilde yapıp yapılmadığını kontrol etmiştir. Doküman analizinin farklı çeşitlerinde nitel ve nicel analiz yöntemlerine bir arada başvuru yöntemleri bulunmaktadır (Silverman, 2015). Bu çalışmanın analiz kısmının son aşamasında nicel araştırma yöntemlerinin kullandığı analizlerden yararlanıldığı belirtilmelidir. Doküman inceleme yoluyla elde edilen verilerden amaca, yöneme ve örnekleme başlıkta yer verilme durumu temel alınarak, duyarlı aralığı yüksek olmayan 2'li (potansiyellere uygun ve potansiyellerin altında) skalada bir veri seti oluşturulmuştur. Bu veri, potansiyel içerik unsurlarının birçok faktörden oluşması ve içerikte tüm verilerin bir araya getirilerek değerlendirildiği sayısal bir değer üzerinden istatistik yapılabilmesinin mümkün olması nedeniyle oluşturulmuştur.

Nokta Çift Serili Korelasyon Analizi, potansiyel içerik standardı, etki faktörü ve kelime sayısı arasındaki ilişkiyi incelemek için kullanılmıştır. Korelasyon analizinin varsayımlarına [normallik, uç değerler ve homojenlik] ve değişkenlerin sürekli ve süreksiz verilerden oluşmasına (Pallant, 2020) dayanarak Nokta Çift Serili Korelasyon Analizi tercih edilmiştir. Korelasyon analizi sonrasında elde edilen değerler, Cohen'in (2013) kılavuz değerlerine göre zayıf, orta ve yüksek korelasyonlu olarak değerlendirilmiştir [$r = .10-.29$ (zayıf), $r = .30-.49$ (orta), $r = .50-.1.0$ (yüksek)].

Kategorik bir değişken olan Q değerinin yüksek içerik standartlarına sahip dergilere göre anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığı incelenmiştir. Q değerine göre normal dağılım sağlanmadığından ve veri setinin duyarlılık aralığı düşük olduğundan Mann-Whitney U testinin kullanılması uygundur. Mann-Whitney U testi, sürekli bir değişken üzerinde iki bağımsız grup arasındaki farklılıkları test etmek için kullanılır. (Pallant, 2020). Bu test ile Q1 ve Q4 kategorilerindeki başlıkların potansiyel içerik standardı değerleri arasında fark olup olmadığı incelenmiştir.

Son olarak, dergilerin başlıklarının potansiyel standartlarına göre bir farklılık olup olmadığı sorusu Kruskal Wallis H Testi ile analiz edilmiştir. Parametrik olmayan bu test, ikiden fazla bağımsız grubun farklı popülasyonlardan geldiği durumlarda hipotezi değerlendirmek için kullanılır (Field, 2024). Bu bağlamda, 4 derginin potansiyel içerik standartlarını karşılama düzeyleri arasındaki farkı değerlendirmek için Kruskal Wallis H Testi kullanılmıştır. Hangi dergiler arasında anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek için ise Dunn's Testi'ne başvurulmuştur.

Bulgular

Makalenin bu bölümünde başlık değerlendirme formu (BDF) kullanılarak elde edilen bulgular, araştırma soruları dikkate alınarak aşağıda verilmiştir. Elde edilen veriler tablolardan faydalanılarak sunulmuştur.

Eğitim bilimleri alanında yayımlanan dergilerin makale başlıklarının biçimsel özellikleri nelerdir?

Başlıklar incelenirken biçim ve içerik özellikleri temel alınmıştır. Biçimsel özellikler olarak ifade edilen unsurlar, başlıkların cümle yapıları, kelime sayıları, kısaltma kullanımları ve edat-bağlaç kullanımları açısından incelenmiştir. Bu ölçütler dergiler bazında eğilimlere işaret etmiştir. İlgili verilere Tablo 2’de yer verilmiştir.

Tablo 2. Başlıkların Biçimsel Değerlendirmesine İlişkin Frekans Analizi

		Review of Educational Research (n=200)	Educational Researcher (n=200)	Pedagogy (n=200)	Eğitim ve Bilim (n=200)	Dergi Frekanslarının Toplamı (N=800)
Cümle	İki noktalı başlık	153	103	141	73	470
Yapısı	Soru tipi başlık	13	23	7	2	45
	Klasik başlık	34	74	52	125	285
Kısaltma	Kullanılmış	7	42	10	13	72
	Kullanılmamış	193	158	190	187	728
Edat-	Kullanılmış	158	150	163	197	552
Bağlaç	Kullanılmamış	42	50	37	3	248

Başlıkların biçimsel özelliklerinin değerlendirilmesine ilişkin betimleyici bilgiler Tablo 2’de verilmiştir. Çalışmada incelenen dergilerin tabloda gösterilen değerlerine göre başlıkların cümle yapısında farklılaşmalar olduğu görülmüştür. Türkiye kökenli Eğitim ve Bilim dergisinde klasik başlık kullanımı daha yayginken, ABD kökenli dergilerin iki nokta üst üste başlıkları daha çok tercih ettiği görülmüştür. Edat ve bağlaçların kullanımında Eğitim ve Bilim dergisinin daha yüksek frekansa sahip olduğu görülürken, dergilere göre kesin bir eğilim ya da standartlaşma söz konusu değildir. Genel olarak kısaltma kullanımının düşük olduğu gözlemlenmiştir. Kısaltma kullanımının başlık düzeyinde yer almaması başlık değerlendirmesi açısından olumlu bir durumdur.

Başlıkların kelime sayısı üzerine elde edilen sonuçlar Tablo 3’te verilmiştir. Makale başlıkları dergi temelli incelenerek kullanılan kelimelerin özellikleri ele alınmıştır.

Tablo 3. Başlıkların Biçimsel Değerlendirmesine İlişkin Kelime Sayısı (N=800)

	Review of Educational Research (n=200)	Educational Researcher (n=200)	Pedagogy (n= 200)	Eğitim ve Bilim (n=200)
En çok tekrarlanan kelimelerin sayısı	11	8	9	13
Ortalama kelime sayısı	13.7	11.8	10.7	14.3
Minimum kelime sayısı	5	4	1	6
En yüksek kelime sayısı	27	34	24	27
15 kelime ve altındaki başlıklar	143	163	178	132
15 kelimenin üzerinde olan başlıklar	57	37	22	68

Tablo 3’teki verilere göre 8, 9, 11 ve 13 kelimeden oluşan başlıklar araştırmacılar tarafından en çok tercih edilen başlıklardır. Başlıklardaki ortalama kelime sayılarına bakıldığında Türkiye menşeli dergilerin daha yüksek ortalamalara sahip olduğu görülmektedir. En kısa başlık 1 kelime ile Pedagogy’ye, en uzun başlık ise 34 kelime ile Educational Researcher’a aittir. Ayrıca dergilerin başlıklarında 15 kelime sınırının aşıldığı görülmektedir. Özellikle Eğitim ve Bilim dergisinde 15

kelimeyi aşan başlık sayısı azımsanmayacak düzeydedir. Genel olarak her dergide farklı kelime sayısı değerleri gözlemlenmiştir. Bu bağlamda başlık uzunluğunda bir standartlaşma olmadığını ifade etmek mümkündür.

2. Eğitim bilimleri alanında yayımlanan dergilerin makale başlıklarında araştırmanın içeriğine nasıl yer verilmiştir?

Tablo 4'te başlıkların içerik değerlendirmesine ilişkin betimleyici bilgiler verilmiştir. Araştırmanın amacı, yöntemi ve evren-örnekleme esas alınarak değerlendirme yapılmıştır.

Tablo 4. Başlıkların İçeriksel Değerlendirmesine İlişkin Frekans Analizi

		Review of Educational Research (n=200)	Educational Researcher (n=200)	Pedagogy (n= 200)	Eğitim ve Bilim (n=200)	Dergi Frekanslarının Toplamı (N=800)
Araştırma	Yer verilmemiş	0	41	125	0	166
Amacı	Yer verilmiş	200	159	75	200	634
Araştırma	Yer verilmemiş	24	109	166	47	346
Yöntemi	Başlıkta	0	77	32	150	259
	kelimelerle sezdirilmiş					
	Kelime bazında belirtilmiş	176	14	2	3	195
Araştırma	Yer verilmemiş	19	68	165	59	311
Örnekleme/ Katılımcılar/ Materyaller	Başlıkta nispeten yer verilmiş	120	37	25	64	246
	Tamamen yer verilmiş	61	95	10	77	243

Tablo 4 incelendiğinde 614 başlıkta yani başlıkların çoğunda amacın açıkça belirtildiği ancak 166 başlıkta amaca yer verilmediği görülmektedir. Review of Educational Research ve Education and Science dergilerindeki makalelerin tüm başlıklarında amacın yansıtıldığı görülmektedir. Öte yandan Pedagogy (125) dergisindeki başlıkların çoğu çalışmanın amacını yansıtmamaktadır. Yöntemin başlığa yansıtılması açısından da benzer bir tablo ortaya çıkmaktadır. Review of Educational Research'teki makalelerin çoğunda yöntemin kelime bazında başlığa dahil edildiği görülmüştür. "Deeper than Wordplay: A Systematic Review of Critical Quantitative Approaches in Education Research" Review of Educational Research'teki başlıklara örnek olarak gösterilebilir. Eğitim ve Bilim (150) dergisindeki başlıkların çoğunda ise "ilişki" ve "etki" gibi sözcüklerle yöntemi yansıtan başlıklar kullanılmıştır. Educational Researcher (109) ve Pedagogy (166) dergilerindeki başlıkların çoğunda ise yöntemi yansıtan başlıklar kullanılmamıştır.

Review of Educational Research dergisinin çalışma materyallerine ya da araştırmanın örnekleme başlıkta yer verilmesi açısından en başarılı dergi olduğu belirlenmiştir. Diğer sonuçlara benzer şekilde Pedagogy (165) dergisinin de evren ve örneklem ya da çalışma materyaline başlıkta çoğunlukla yer vermediği görülmüştür. Örneklem bölümündeki spesifik sonuçlardan biri "Moving Through the Pipeline: Ethnic and Linguistic Disparities in Special Education from Birth Through Age Five" başlıklı makalesinde olduğu gibi Educational Researcher dergisinin çoğunlukla örneklemin özelliklerine tamamen yer veren başlıkları tercih etmesidir.

3. Eğitim bilimleri dergilerinde yayımlanan makaleler içerik açısından literatürdeki potansiyel başlık standartları ile ne kadar uyumludur?

Başlığın makalenin içeriğini yansıtmaya düzeyi amaç, yöntem ve örneklem bölümlerine dayandırılmıştır. Başlıkta amaç, yöntem ve örneklem ile ilgili ifadelerin kullanımı 3 puanlık bir ölçek ile değerlendirilmiştir. Örneğin, örnekleme ile ilgili bir ifade yoksa 1 puan, "öğrenciler" gibi genel bir ifade varsa 2 puan verilmiştir. İlkokul 1. sınıf öğrencileri gibi odaklı ifadeler de 3 puanla değerlendirilmiştir. Bu bağlamda, potansiyel standartların üzerindeki ve altındaki başlıkların değerlendirilmesi Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5. İncelenen Başlıkların İçerik Uyumluluğuna İlişkin Genel Değerlendirme

	Eğitim ve Bilim	Pedagogy	Educational Researcher	Review of Educational Research
Potansiyel Standartlara Uygun	113	16	76	162
Potansiyel Standartların Altında	87	184	124	38

Araştırma Konusu Dâhil Edilmiştir: (1) Dahil Edilmemiştir (2)

Araştırma Yöntemi Hiç Belirtilmemiştir: (1) Başlıkta Kelimelerle Sezdirilmiş (2) Kelime Bazında Belirtilmiş (3)

Araştırma Evreni ve Örneklemi: Hiç Belirtilmemiştir (1) Başlıkta Kelimelerle Sezdirilmiş (2) Kelime Bazında Belirtilmiş (3)

Toplam 5< Potansiyel Standartların Altında

Toplam 5> Potansiyel Standartların Üzerinde

Tablo hazırlanırken belirlenen standart, üç içerik unsurundan 2'nin altında değer alınmamasıdır. Yani bir başlığın aldığı puanlar için toplam puan 5 sınır kabul edilerek 5 puan üzeri başlıklar standartların üstünde, 5 puan ve altında kalan başlıklar standartların altında değerlendirilmiştir. Ancak standartların üstünde olarak değerlendirilen başlıkların puan dağılımında araştırmanın amacı, yöntemi ya da örnekleminde 1 puan alınmaması şart koşulmuştur. Çünkü içeriğe ait 3 unsurun da yokluğu 1 ile sayısallaştırılmıştır. Bu durumda başlığın içeriğe ait her standart için 2 ve üzeri, toplamda ise 5 ve üzeri puan alması belirlenen standartların üzerinde olduğuna işaret etmektedir. Araştırma amacının başlık düzeyinde verilmesi, yöntemin başlık içinde kelime bazında direkt olarak ya da ilişki, yordama, tarama (nicel); yaşantı, deneyim (nitel) veya her iki tarzda kelimelere yer vererek (karma) sunulması beklenmiştir. Öte yandan örneklemin genel bir çerçevede ya da daha odaklı verilmesi istenmiştir.

Bu bağlamda başlıkların değerlendirilmesinde en yüksek etki faktörüne sahip olan Review of Educational Research dergisinin makale başlıklarının potansiyel başlık standartlarını daha iyi yansıttığı görülmüştür. Bu bulgulara göre bir sıralama yapılacak olursa Review of Educational Research'in içeriği yansıtma açısından en başarılı dergi olduğu, ikinci sırada Eğitim ve Bilim, üçüncü sırada Educational Researcher ve dördüncü sırada Pedagogy dergisinin yer aldığı görülmektedir. Bu dergilerin quartile/çeyreklik değerlerine göre karşılaştırma yapıldığında Q4'te yer alan Eğitim ve Bilim dergisinin başlıklarının makale içeriğini yansıtma da Educational Researcher (Q1) dergisinden daha başarılı olduğu görülmüştür. Dergilerin yer aldıkları çeyreklik dilimlere göre kesin bir eğilimden söz etmek mümkün olmamıştır. Bu bağlamda potansiyel başlık standartlarının çeyreklik değerlere veya dergilere göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için istatistiksel analizlere başvurulmuştur.

4. Başlıkların potansiyel içerik standartları çeyreklik/quartile değerlerine göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?

Q değerine göre başlığın potansiyel içerik standartları araştırılırken fark analizi kullanılmıştır. Analiz aşamasından önce potansiyel başlık standardı değişkeni normallik analizine tabi tutulmuştur. Değişkenin basıklık ve çarpıklık değerlerinin -1 ile +1 arasında olmadığı (Tabachnick ve Fidell, 2015), Kolmogorov Smirnov ve Shapiro Wilks değerlerinin ise .05 düzeyinde anlamlı olduğu görülmüştür. Bu nedenle fark analizi yapılırken non-parametrik testlerden Mann-Whitney U kullanılmıştır. Analizden elde edilen bulgular Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6. Potansiyel İçerik Standartlarının Q Değeri Kategorisine Göre İncelendiği Mann Whitney U Testi

Değişken	Grup	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	Z	p
Potansiyel İçerik Standardı	Q1	400	455.0	182000.0	58200.0	-7.729	.001
	Q4	400	346.0	138400.0			

Tablo 6'da Q1 dergilerinin ve Q4 dergilerinin başlıklarının içerik standartlarının anlamlı şekilde farklılaştığı görülmektedir. Q1 kategorisindeki dergilerin sıra ortalaması (455.0) ile Q4 kategorisindeki dergilerin sıra ortalaması (346.0) incelendiğinde anlamlı farkın Q1 kategorisi lehine olduğu görülmektedir. Bu bulgular neticesinde Q1 kategorisinde yer alan dergilerdeki makale başlıklarının potansiyel içerik standardını yansıtmaları açısından daha uygun olduğu yorumunu yapmak mümkündür.

5. Başlıkların potansiyel içerik standartları dergilere göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?

Dergiler arasında başlığın potansiyel içerik standartlarına göre fark olup olmadığını belirlemek için Kruskal-Wallis H testi kullanılmıştır. Parametrik testlere özgü varsayımlar karşılanmadığı için parametrik olmayan testlerden tercih edilmiştir. Testten elde edilen bulgular Tablo 7'de verilmiştir.

Tablo 7. Potansiyel İçerik Standartlarının Dergilere Göre İncelendiği Kruskal-Wallis H Testi

Değişken	n	Gruplar	Ortalama Sıralama	H Değeri	df	p
Potansiyel Standartlar	200	Review of Educational Research	541.00	228.7	3	.00
	200	Educational Researcher	369.00			
	200	Pedagogy	249.00			
	200	Eğitim ve Bilim	443.00			

Tablo 7, Kruskal-Wallis H testi sonucunda p-değerinin .05 düzeyinde anlamlı olduğunu göstermektedir. Bu sonuçlara göre dört derginin potansiyel başlık içerik standartlarını sağlama durumları arasında %99 güven aralığında anlamlı bir fark vardır. Birleştirilmiş sıralamadaki grupların ortalama değeri incelendiğinde değerlerin birbirine yakın olmadığı görülmektedir. Bu bağlamda hangi grupların anlamlı düzeyde farklı olduğunu incelemek için Dunn's test formülü uygulanmıştır (Dinno, 2015).

Dunn testine göre tüm gruplar arasında anlamlı fark bulunmuştur. Review of Educational Research; Educational Researcher, Pedagogy ve Eğitim ve Bilim'den .00 düzeyinde anlamlı olarak farklılaşmaktadır ($1>2$ $z=8.61$ $p=.00$, $1>3$ $z=14.6$ $p=.00$, $1>4$ $z=4.9$ $p=.00$). Eğitim ve Bilim, Educational Researcher ve Pedagogy'den anlamlı derecede farklılaşmaktadır ($4>3$ $z=9.7$ $p=.00$, $4>2$ $z=3.7$ $p=.00$). Son olarak, Educational Researcher ile Pedagogy arasında Educational Researcher lehine anlamlı bir fark vardır ($2>3$, $z=6.0$, $p=.00$).

6. Etki faktörü, kelime sayısı ve incelenen başlıkların potansiyel içerik standartları arasında ilişki var mıdır?

Altıncı araştırma sorusuna ilişkisel analiz kullanılarak cevap aranmıştır. Çalışmada incelenen başlıklar, potansiyel başlık içerik standartları olarak ifade edilen amaç, evren-örneklem ve yöntem açısından değerlendirilmiştir. Potansiyel başlık içerik standardı, etki faktörü ve kelime sayısı için Nokta Çift Serili Korelasyon kullanılmıştır. Elde edilen sonuçlar Tablo 8'de gösterilmiştir.

Tablo 8. Değişkenler Arasındaki Korelasyon Değişkenler Arasındaki Korelasyon

Değişkenler	1.	2.	3.
1. Potansiyel İçerik Standardı	-	.348**	.330**
2. Etki Faktörü	.348**	-	.072*
3. Kelime Sayısı	.330**	.072*	-

Tablo 8'de görüldüğü üzere başlıkların potansiyel içerik standardı ile etki faktörü arasında orta düzeyde pozitif ($r_{pb}=.348^{**}$) anlamlı bir ilişki vardır. Potansiyel başlık standartlarına uygunluk arttıkça, orta düzeyde bir korelasyonla dergi makalelerinin etki faktörü de artmaktadır. Öte yandan kelime sayısı ile potansiyel içerik standardı arasında da pozitif ($r_{pb}=.330^{**}$) orta düzeyde bir ilişki bulunmuştur. Kelime sayısının yüksek olması, başlıkların içeriği yansıtmaları açısından potansiyel standartların üzerinde olduğunu göstermektedir. Etki faktörü ile kelime sayısı arasındaki korelasyonda ise zayıf pozitif bir ilişki ($r_{pb}=.072^{*}$) tespit edilmiştir. Ancak etki faktöründeki bir artış, kelime sayısındaki bir artışla anlamlı düzeyde ilişkilidir.

Tartışma

Bu çalışmada Web of Science veri tabanında Q1 ve Q4 kategorilerinde yer alan Türkiye ve ABD kaynaklı dergilerin başlıkları analiz edilmiştir. Makalenin bu bölümünde başlıkların biçim ve içerik özelliklerine ilişkin sonuçlar ortaya konmuş ve başlıkla ilgili değişkenler tanımlanmıştır. Sonuçlar önceki çalışmalar temelinde tartışılmıştır.

Bıçimsel Değerlendirme

İncelenen başlıkların cümle yapısına ilişkin elde edilen verilerde, Türkiye kaynaklı dergide klasik başlık kullanma eğiliminin olduğu, ABD kaynaklı dergilerde ise iki nokta üst üste işaretli başlıkların daha yaygın olarak tercih edildiği tespit edilmiştir. Dillon (1981) iki nokta üst üste kullanımı ile dergi statüsü arasında negatif düzeyde bir ilişki bulmuştur. Dillon'ın (1981) bulguları, Q1 kategorisindeki dergilerin iki nokta üst üste işaretini sıklıkla kullanması açısından çalışmamızla örtüşmemektedir. Diers ve Downs (1994) prestijli dergilerin makale başlıklarında iki nokta üst üste kullanımının dramatik bir şekilde arttığını aktarmıştır. Hallock ve Bennett (2021) da çalışmasında iki nokta üst üste içeren uzun başlıkların kısa başlıklara göre okuyucuların daha fazla ilgisini çektiğini ileri sürmüştür. Güncel makale başlıklarında noktalama işaretlerinin popülerliğinin arttığı gözlemlenmiştir. Ancak Türkiye kaynaklı Eğitim ve Bilim dergisinde iki nokta üst üste kullanımının yaygın olmadığı bulgusu bu konuda ülke temelli farklılıklar olabileceğine işaret etmektedir.

Çalışmadan elde edilen sonuçlarda soru başlıklarının çok fazla tercih edilmemesi durumu dikkat çekicidir. Ball (2009) son 40 yılda soru başlıklarının kullanımının arttığını, Jamali ve Nikzad (2011) ile Paiva ve diğerleri (2012) ise soru başlıklarının daha fazla indirildiğini ancak daha az atıf alma eğiliminde olduklarını tespit etmişlerdir. Méndez ve diğerleri (2014), 1998-2012 yılları arasında yayımlanan makale başlıkları üzerine yaptıkları çalışmada, soru başlıklarının sayısının diğer başlık türlerine göre daha düşük olduğunu altını çizmiştir. Hallock ve Bennett (2021) ise öğrencilerle yaptığı çalışmada soru başlıklarının öğrencilerin daha çok ilgisini çektiğini vurgulamıştır. Son zamanlarda soru başlıklarının sayısı artmış olsa da atıf alma eğilimlerinin düşük olduğu keşfedilmiştir. Bu başlıklar dikkat çekici olsa da makalenin bileşenlerini tam olarak yansıtmadığı için tercih edilmiyor olabilir. Çalışmanın bulguları, soru başlıklarının diğer başlık türlerine göre daha az kullanıldığını göstermektedir.

Çalışmada ulaşılan bir diğer sonuç, incelenen başlıklarda edat ve bağlaç kullanımının yaygın olduğudur. Anthony (2001) edat kullanımının başlıktaki ilişkileri ifade etmesi ve disiplinler arası çalışmalarda işlevsellik açısından etkili bir yapı olduğundan bahsetmiştir. Cheng ve diğerleri (2012) de uygulamalı dilbilim makalelerinin başlıkları üzerine yaptıkları çalışmada birleşik ve edat öbeklerinin sıklığına vurgu yapmıştır. Bıçimsel değerlendirme kapsamında incelenen başlıklarda yer alan edat ve bağlaç yapıları, makalenin içeriğini yansıtan kavramlar arasında bağlantı kurulmasına yardımcı olmaktadır. Bu bağlamda araştırmacının makale başlığında edat ya da bağlaç kullanmasının nitelikli bir başlık yazmasını sağlayabileceği ileri sürülebilir.

İncelenen dergilerde kısaltmalara genellikle yer verilmediği görülmüştür. Educational Researcher dergisinde kısaltma kullanımının nispeten daha fazla olduğu tespit edilmiştir. Day (1996) başlıkta kısaltma kullanımından kaçınılması gerektiğini vurgulamaktadır. Hallock ve Bennett (2021) da öğrencilerin kısaltma içeren başlıkları okumayı tercih etmediklerini belirtmiştir. Bu bağlamda başlıklarda kısaltmaların genel olarak tercih edilmemesi, başlıkların bıçimsel açıdan başarılı olduğunu yansıtmaktadır.

Başlıkların kelime sayısı üzerine yapılan çalışmalarda 8, 9, 11 ve 13 kelimelik başlıkların daha çok tercih edildiği görülmüştür. Ayrıca ortalama kelime sayısının ise 10 ile 14 arasında olduğu saptanmıştır. Kelime sayısının minimum ve maksimum değerlerinin Pedagogy dergisi dışında benzer olduğu da tespit edilmiştir. Paiva ve diğerleri (2012) kısa başlıkların doğrudan konuya girebildiğini ve okuyucunun kafasını karıştırmaktan kaçındığını belirtirken, Hallock ve Bennett (2021) daha uzun başlıkların makalenin içeriğini ifade etmek için daha fazla alana sahip olduğunu belirtmektedir. Li ve Xu (2019) da son 40 yılda uzun ve bileşik başlıklara yönelik eğilimin arttığını belirtmiştir. Jiang ve

Hyland (2023) son 60 yılda makale başlıklarındaki değişimleri incelemiş ve başlık uzunluğunun önemli ölçüde arttığını tespit etmiştir. Deniz ve Karagöl (2016) eğitim bilimleri alanında yazılan lisansüstü tezlerin başlıklarını inceledikleri çalışmalarında, tez başlıklarının 3 kelime ile 27 kelime arasında değiştiğini tespit etmişlerdir. Cianflone (2012), Méndez ve diğerleri (2014), Xiang ve Li (2020) ve Hallock ve Bennett (2021) de son yıllarda uzun ve bileşik yapıli başlıkların kullanımındaki artışa vurgu yapmışlardır. Kelime sayısı 15 kelimenin üzerinde olan başlıklara en çok yer veren derginin Eğitim ve Bilim olduğu görülmüştür. Ayrıca Eğitim ve Bilim'in içeriği yansıtmada en başarılı dergilerden biri olduğu sonucuna varılmıştır. Bu bulgu korelasyon analiziyle de doğrulanmıştır.

İçeriksel Değerlendirme

Araştırmada incelenen başlıklar; içerikle ilgili amaç, yöntem ve örneklem bileşenlerinin derecelendirilmesine dayalı olarak belirlenen standartların üstünde ve altında olarak değerlendirilmiştir. Çalışmada araştırma konusunu ve amacını içermeyen az sayıda başlık olduğu tespit edilmiştir. Manten ve Greenhalgh (1977) başlıklarda önemli bir kelime ya da cümle ile başlanması, mümkünse deneysel materyalden bahsedilmesi, varsa neyin ölçüldüğünün belirtilmesi ve çalışmanın amacına ilişkin ipucunun yansıtılması gerektiğini vurgulamışlardır. Aziz (1974), başlıklarda minimum sayıda kelime ile maksimum miktarda bilginin verilmesi gerektiğini aktarmıştır. Swales ve Feak'e (2004) göre iyi bir araştırma makalesi başlığı, belirtilen alandaki okuyucu için çalışmanın konusunu ve kapsamını netleştirmelidir. Bu doğrultuda bir başlığın amacı ve konuyu yansıtması gerektiği tespit edilmiştir.

Bir araştırma makalesi için başlık yazarken çalışmanın konusu ve amacının yanı sıra yöntemini de yansıtmak son derece elzemdir. Yöntem bölümü, araştırmanın nasıl yapıldığına dair detaylar sunar (Büyüköztürk, Kılıç-Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2017). Hartley (2007) çalışmasında başlıkları 12 tür altında incelemiş ve örneklerle açıklamıştır. Bu bilgiler ışığında amaç, yöntem ve örneklem başlıkta ne ölçüde verildiğine bakılarak içeriğin başlığa yansımaları incelenmiştir. Çalışmada, başlıklarda yer alan kelimelerin genellikle araştırma yöntemini sezdirmediği, yöntemin kelime kelime belirtilmediği fark edilmiştir. Bunun nedeni, seçilen kelimelerin yöntemi sezdirmek için yeterli bir eğilime sahip olması olabilir. Örneğin, "inceleme, deneyim, derleme" gibi kelimelerin kullanıldığı çalışmaların nitel bir eğilime sahip olduğu sonucuna varılabilirken, "ilişki, etki, tahmin" gibi kelimelerin kullanıldığı çalışmalar nicel olma eğilimindedir. Creswell (2017) başlık yazımını araştırmada mihenk taşı olarak görmüş ve karma yöntemlerle ilgili başlık yazımında 'keşif ve anlam' gibi nitel, 'ilişki, korelasyon, açıklama' gibi nicel eğilimli başlıklardan her iki eğilimin de sezdirildiği bir başlık seçilmesini ya da 'karma yöntem çalışması' gibi doğrudan bir ifade yazılmasını önermiştir. Ayrıca Creswell ve Clark'a (2014) göre nitel araştırmalarda katılımcılar ve araştırmanın nerede yapıldığı gibi içeriklere yer verilebilir, edebi sanatlar ve kelime oyunları da kullanılabilirken nicel araştırmalarda sadece önemli değişkenlere yer verilebilir ve kelime oyunlarına başvurulmaz. Karma yöntemde her iki yöntem kullanıldığı için nitel ve nicel yöntemin birlikte kullanıldığı başlıkta sezdirilmelidir.

Araştırma yöntemlerinin temelinde yatan felsefe açısından farklılıklar, makalenin genel yapısına da yansımaktadır. Dolayısıyla yöntemlerin eğilimlerine bağlı olarak makale başlıklarında da farklılıklar görülmesi doğaldır. Bu anlamda başlıklar incelendiğinde 800 başlığın 424'ünün yöntem bölümünü yansıttığı, 346'sının ise yansıtmadığı görülmektedir. Dergiler temelli analiz yapıldığında ise önemli farklılıklar olduğu göze çarpmaktadır. Review of Educational Research ve Eğitim ve Bilim dergileri yöntemin makale başlıklarına yansıtılması açısından en başarılı dergiler olmuştur. Review of Educational Research yüksek sayıda meta-analiz makalesine sahiptir. Yazarların başlıklarda "meta analiz" ve "sistematiik analiz" kelimelerini kullanarak metodolojik detayları sundukları görülmüştür. Eğitim ve Bilim dergisinin amaç ve kapsam olarak uygulamalı çalışmalara odaklandığı görülmektedir. Bu nedenle yazarlar amaç, yöntem ve örneklem gibi bilgileri daha çok ifade etme ihtiyacı duymuş ve uzun başlıklar kullanmışlardır.

Educational Researcher dergisinde ise yöntemi yansıtan ve yansıtmayan başlık sayısı yarı yarıyadır. Öte yandan Pedagogy'deki çoğu makalenin başlığında amaç, yöntem ve örneklem bilgilerine yer verilmemesi dikkat çekicidir. Buna karşılık diğer dergilerdeki çoğu makalenin başlığında amaç,

yöntem ve örneklem bilgileri açıkça belirtilmiş ya da sezdirilmiştir. Bu durum derginin amacı ve kapsamıyla ilişkilendirilmiştir. Pedagogy, diğer dergilere kıyasla felsefi ve genel eğitim konularıyla ilgili makalelere daha çok yer veren bir dergidir. Bu nedenle yazarlar tek kelimelik başlıklar dahi kullanmış, kısa ve genel başlıkları tercih etmişlerdir.

Kerans ve diğerleri (2020) başlıkların içerik özelliklerinin dergilere göre farklılaştığı sonucuna varmıştır. Mevcut araştırma bağlamında da başlıkların yayımlandıkları dergilere göre içeriği yansıtmaya açısından farklılaştığı görülmüştür. Bu bağlamda, eğitim alanındaki çalışmamızın Kerans ve diğerleri (2020) tarafından yapılan sağlık alanındaki çalışmayla benzer sonuçlara ulaştığı ifade edilebilir.

İstatistiksel Değerlendirme

Çalışmanın son aşamasında, betimsel olarak elde edilen sonuçlar istatistiksel olarak değerlendirilmiştir. Başlığın potansiyel içerik standartlarıyla ilişkili değişkenler korelasyon analizi kullanılarak analiz edilmiştir. Dergiler ve Q değeri için fark analizleri gerçekleştirilmiştir. Q değerine göre yapılan fark analizi sonucunda Q1 lehine anlamlı bir fark bulunmuştur. Dergilere göre yapılan fark analizinde de anlamlı farklılaşma elde edilmiştir. Dunn's testi bu farkın tüm dergiler arasında olduğunu göstermiştir. Dergilerin makale başlıkları üzerindeki etkisine ilişkin istatistiksel doğrulama sağlanmıştır.

Etki faktörü ile başlıkların potansiyel içerik standartlarına uygunluğu arasında keşfedilen korelasyon, etki faktörü yüksek dergilerde yayımlanan makalelerin başlık standartlarını karşılamaya daha yakın olduğu sonucunu vermektedir. Başlığın içeriği yansıtmaya düzeyi, makalelerin popülerliğiyle ilişkili çıkmıştır. Etki faktörü ile başlıkların potansiyel içerik standartlarına uygunluğu arasındaki korelasyon, etki faktörü yüksek dergilerde yayımlanan makalelerin başlık standartlarını karşılamaya daha yakın olduğunu göstermektedir. Ancak burada dergiler arasındaki farklılıklar da göz ardı edilmemelidir. Q1'deki Review of Educational Research başlık standartlarını karşılamaya en yakın dergidir, ancak yine Q1'deki Educational Researcher'daki makalelerin önemli bir kısmı bu standartları karşılamamaktadır. Q4'teki Eğitim ve Bilim'in başlık standartlarını karşılamada başarılı olduğu, ancak Pedagogy'deki 200 başlıktan sadece 16'sının başarılı bulunduğu da eklenmelidir (Tablo 4 ve 5).

Başlığın biçimsel özelliklerinden biri olan kelime sayısı ile içerik standartlarına uygunluk arasında doğrusal bir ilişki bulunmuştur. Kelime sayısındaki artış, makalenin içeriğini yansıtmaya açısından başlığın kalitesini artırmıştır. Literatürde makalenin içeriğinin başlığa yansıtılması ve kelime sayısı arasındaki ilişkiye yönelik bir çalışmaya rastlanmamıştır. Ancak kelime sayısının fazla olmasının içerikteki yapıların aktarılmasında avantaj sağlayabileceği belirtilebilir. Bu avantaj makalenin tanıtımında ve makaleye olan ilginin artırılmasında faydalı olabilir (Hyland ve Zou, 2022).

Dergilerin etki faktörüyle başlıkların kelime sayısı arasında doğrusal bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Potansiyel içerik standartları için etki faktörü ve kelime sayısına ilişkin bulgulardan hareketle, prestijli dergilerin başlık seçimlerinin içeriği yansıtmaya konusundaki başarısına dikkat çekilmelidir. Habibzadeh ve Yadollahie (2010), 9031 başlıktaki kelime sayısı ve atıf durumunu doğrusal regresyonla değerlendirdikleri çalışmalarında, daha uzun başlıkların daha fazla atıf aldığını ve bu sonucun etki faktörü yüksek dergilerde daha belirgin olduğunu belirtmişlerdir.

Literatürde daha uzun başlıklı ve iki nokta üst üste işaretli başlıklara sahip makalelerin daha kısa başlıklı makalelere göre daha fazla atıf aldığı belirtilmiştir (Buter ve van Raan, 2011; Falahati vd., 2015; Jacques ve Sebire, 2010). Çalışmamız kapsamında elde edilen sonuçlar da uzun makale başlıklarını destekler niteliktedir. Nair ve Gibbert (2016) ise uzunluk (Mohebbi ve Douzandega, 2017; Rostami vd., 2014), içerik ve dilsel niteliklerin atıf sayısı ile bir ilişkisi olmadığı sonucuna varmıştır. Öte yandan Jamali ve Nikzad (2011) ve Paiva ve diğerleri (2012), uzun başlıklı makalelere kısa başlıklı makalelerden daha az atıf yapıldığı sonucuna ulaşmışlardır. Tercih edilen örneklem ve tarih aralığı farklı sonuçların elde edilmesinde neden olmuş olabilir. Bununla birlikte, uzun başlıklı makalelerin içeriği yansıtmada daha başarılı olduğu bulgusundan hareketle, bu tür başlıkların literatür taramasında daha isabetli sonuçlara ulaşılmasına hizmet ettiğini ifade etmek mümkündür. Bu bağlamda daha uzun başlıklı makalelerin daha fazla atıf potansiyeline sahip olduğu söylenebilir.

Sonuç

Bu araştırma kapsamında eğitim alanındaki beş uluslararası dergiden makale başlıkları biçimsel ve içeriksel özellikler açısından incelenmiş ve elde edilen bulgular yorumlanmıştır. Çalışma sonunda ulaşılan en çarpıcı sonuç, başlıklarda yer alan kelime sayısıdır. Ayrıca etki faktörü yüksek olan Q1 kategorisindeki Review of Educational Research dergisinin başlıklarının makale içeriğini yansıtmada daha başarılı olduğu ve bu derginin 15 kelime sınırını aşma eğiliminde olduğu tespit edilmiştir. Bu anlamda araştırmacıların gerekli gördükleri yerlerde 15 kelime sınırını aşmalarının kendilerine başlık yazımında kolaylık sağlayacağı öngörülmektedir. Dolayısıyla araştırmacılar, araştırmalarının özünü ve ayrıntılarını yansıtmak için çalışma alanlarındaki anahtar kelimelerden ve kavramlardan yararlanabilirler.

Bu çalışma, araştırmacıların makalelerine uygun bir başlık yazmaları konusunda bir çerçeve öneri metni sunmaktadır. Literatür taramasında makalelerde ilk karşılaşılan yapı başlıktır. Bu anlamda bir çerçeve belirlemenin alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Ayrıca bu çalışmada sunulan içeriğin, çeşitli dergilerde araştırma başlıklarının değerlendirilmesi sürecinde hakemlerin ciddi roller üstlenmesine rehberlik edebileceği düşünülmektedir. Yine de araştırma kapsamında bazı sınırlılıklar bulunmaktadır. Analiz edilen başlık sayısı 800 ile sınırlandırılmıştır. Bu başlıkların tamamı 2016-2023 yılları arasında yayımlanan makalelerden seçilmiştir. Ayrıca, yeni yazılan makaleler analiz edildiği için atıf sayısına göre istatistiksel analiz yapılması uygun görülmemiş, bu nedenle dergilerin etki faktörü değerleri ele alınmıştır.

Öneriler

Bu çalışmanın sonuçlarından yola çıkarak, uygun makale başlıklarının nasıl yazılabileceğine ilişkin aşağıdaki öneriler sunulabilir:

- Başlıklarda iki nokta üst üste kullanılarak çalışma hakkında daha detaylı bilgi verilebilir.
- Başlıkta kısaltmalardan kaçınılmalıdır.
- Edatlar veya bağlaçlar kullanılarak başlık daha akıcı hâle getirilebilir.
- Dergiler, başlıkların yeterince açıklayıcı olması için başlığın kelime sayısı konusunda daha esnek olmalıdır.
- Araştırmanın konusu veya amacı başlıkta vurgulanmalıdır.
- Başlıktan çalışmanın metodolojisinin anlaşılması, literatür taraması yapan araştırmacıların işini kolaylaştırabilir.
- Araştırmanın örneklemini başlıkta sunulmalıdır.
- Başlık yazımında yukarıda belirtilen hususlara dikkat edilmesi, eğitim bilimleri alanında başlık yazımına ilişkin standart oluşturulması için bir başlangıç olabilir.

Teşekkür

Prof. Dr. Bahadır Gücüyeter ve Dr. Öğr. Üyesi Abdülkerim Aydın'a makaleyle ilgili görüş ve düşüncelerini paylaşarak çalışmamıza değerli katkılarda bulundukları için teşekkür ederiz. Doç Dr. Ayşegül Takkaç Tulgar'a makalenin İngilizce redaksiyonundaki desteği için ayrıca teşekkürlerimizi sunarız.

Kaynakça

- Aziz, A. (1974). Article titles as tools of communication. *Journal of Technical Writing and Communication*, 4(1), 19-21. doi:10.2190/VECE-72HU-V2V9-MTC9
- American Psychological Association. (2020). *Publication manual of the american psychological association* (7. bs.). Washington, DC: American Psychological Association Publishing.
- Annesley, T. M. (2010). The title says it all. *Clinical Chemistry*, 56(3), 357-360. doi:10.1373/clinchem.2009.141523
- Anthony, L. (2001). Characteristic features of research article titles in computer science. *IEEE Transactions on Professional Communication*, 44(3), 187-194. doi:10.1109/47.946464
- Ball, R. (2009). Scholarly communication in transition: The use of question marks in the titles of scientific articles in medicine, life sciences and physics 1966-2005. *Scientometrics*, 79(3), 667-679. doi:10.1007/s11192-007-1984-5
- Bavdekar, S. B. (2016). Formulating the right title for a research. *Journal of the Association of Physicians of India*, 64(2), 53-56.
- Bayrak Karsli, M., Karabey, S., Çağıltay, N. E. ve Goktas, Y. (2018). Comparison of the discussion sections of PhD dissertations in educational technology: The case of Turkey and the USA. *Scientometrics*, 117, 1381-1403. doi:10.1007/s11192-018-2955-8
- Berkenkotter, C. ve Huckin, T. (1995). *Genre knowledge in disciplinary communication: Cognition/culture/power*. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum.
- Bogdan, R. C. ve Biklen, S. K. (2007). *Qualitative research for education: An introduction to theory and methods* (5. bs.). Allyn & Bacon.
- Bowen, G. (2009). Document analysis as a qualitative research method. *Qualitative Research Journal*, 9(2), 27-40. doi:10.3316/QRJ0902027
- Buter, R. K. ve van Raan, A. F. J. (2011). Non-alphanumeric characters in titles of scientific publications: An analysis of their occurrence and correlation with citation impact. *Journal of Informetrics*, 5(4), 608-617. doi:10.1016/j.joi.2011.05.008
- Buxton, A. B. ve Meadows, A. J. (1977). The variation in the information content of titles of research papers with time and discipline. *Journal of Documentation*, 33(1), 46-52. doi:10.1108/eb026633
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç-Çakmak, E., Akgün, Ö., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2017). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Cheng, S. W., Kuo, C. W. ve Kuo, C. H. (2012). Research article titles in applied linguistics. *Journal of Academic Language and Learning*, 6(1), A1-A14.
- Cianflone, E. (2012). Titles in veterinary medicine research articles. *Circulo De Linguistica Aplicada A La Comunicacion*, 52, 3-20.
- Cohen, J. (2013). *Statistical power analysis for the behavioral sciences*. Cambridge: Academic Press.
- Creswell, J. W. (2017). *Karma yöntem araştırmalarına giriş* (M. Sözbilir, Ed. ve Çev.). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Creswell, J. W. ve Clark, V. L. P. (2014). *Karma yöntem araştırmaları: Tasarımı ve yürütülmesi* (Y. Dede ve S. B. Demir, Ed. ve Çev.). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Day, R. A. (1996). *Bilimsel bir makale nasıl yazılır ve yayımlanır?* (G. Aşkar Altay, Çev.). Ankara: Tübitak Yayınları.
- Deniz, K. ve Karagöl, E. (2016). Eğitim bilimleri alanındaki lisansüstü tez başlıklarının kelime sayısı ve söz dizimi bakımından incelenmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 4(2), 258-260. doi:10.16916/aded.00288
- Diao, J. (2021). A lexical and syntactic study of research article titles in Library Science and Scientometrics. *Scientometrics*, 126(7), 6041-6058.

- Diers, D. ve Downs, F. S. (1994). Colonizing: A measurement of the development of a profession. *Nursing Research*, 43(5), 316-318.
- Dillon, J. T. (1981). Functions of the colon: An empirical test of scholarly character. *Educational Research Quarterly*, 5, 71-75.
- Dillon, J. T. (1982). In pursuit of the colon: A century of scholarly progress: 1880-1980. *Journal of Higher Education*, 53(1), 93-99.
- Dinno, A. (2015). Nonparametric pairwise multiple comparisons in independent groups using Dunn's test. *The Stata Journal*, 15(1), 292-300.
- Ecarnot, F., Seronde, M. F., Chopard, R., Schiele, F. ve Meneveau, N. (2015). Writing a scientific article: A step-by-step guide for beginners. *European Geriatric Medicine*, 6(6), 573-579. doi:10.1016/j.eurger.2015.08.005
- Falahati Qadimi Fumani, M. R., Goltaji, M. ve Parto, P. (2015). The impact of title length and punctuation marks on article citations. *Annals of Library and Information Studies (ALIS)*, 62(3), 126-132.
- Field, A. P. (2024). *Discovering statistics using IBM SPSS statistics*. Thousand Oaks, CA: SAGE.
- Forray, J. M. ve Woodilla, J. (2005). Artefacts of management academe: A discourse analysis of temporality in journal titles. *Time & Society*, 14(2-3), 323-339. doi:10.1177/0961463X05055142
- Galanis, P. (2013). Writing the title and the abstract of a research article. *Archives of Hellenic Medicine/Arheia Ellenikes Iatrikes*, 30(6), 734-741.
- Gesuato, S. (2008). Encoding of information in titles: Academic practices across four genres in linguistics. C. Taylor (Ed.), *The role of corpora in translation and language learning* içinde (s. 127-157). Trieste: Edizioni Università di Trieste.
- Glaser, B. G ve Straus, A. L. (1967). *The discovery of grounded theory: Strategies for qualitative research*. Piscataway, NJ: Aldine Transaction.
- Gómez, I. F., García, J. F. C., Silveira, J. C. P. ve Gómez S. P. (1997). The writing of titles in academic research articles. R. Marín Chamorro ve Á. Romero Navarrete (Ed.), *Lenguas aplicadas a las ciencias y la tecnología* içinde (s. 155-158). Cáceres: Cáceres Universidad de Extremadura, Servicio de Publicaciones.
- Gómez, I. F., Gómez, S. P., García, J. ve Silveira, J. C. P. (1998). Linguistic analysis of research article titles: Disciplinary variations. I. V. Orta ve I. G. Galve (Ed.), *Perspectivas praguietices en linguistica aplicada* içinde (s. 443-447). Anubar.
- Habibzadeh, F. ve Yadollahie, M., (2010). Are shorter article titles more attractive for citations? Cross-sectional study of 22 scientific journals. *Scientometrics*, 51(2), 165-170. doi:10.3325/cmj.2010.51.165
- Haggan, M. (2004). Research paper titles in literature, linguistics and science: Dimensions of attraction. *Journal of Pragmatics*, 36(2), 293-317. doi:10.1016/S0378-2166(03)00090-0
- Hallock, R. M. ve Bennett, T. N. (2021). I'll read that!: What title elements attract readers to an article?. *Teaching of Psychology*, 48(1), 26-31.
- Hartley, J. (2005). To attract or to inform: What are titles for?. *Journal of Technical Writing and Communication*, 35(2), 203-213. doi:10.2190/NV6E-FN3N-7NGN-TWQT
- Hartley, J. (2007). There's more to the title than meets the eye: Exploring the possibilities. *Journal of Technical Writing and Communication*, 37(1), 95-101. doi:10.2190/BJ16-8385-7Q73-1162
- Hudson, J. (2016). An analysis of the titles of papers submitted to the UK REF in 2014: authors, disciplines, and stylistic details. *Scientometrics*, 109(2), 871-889. doi:10.1007/s11192-016-2081-4
- Hyland, K. ve Zou, H. J. (2022). Titles in research articles. *Journal of English For Academic Purposes*, 56, 1-13.
- Jacques, T. S. ve Sebire, N. J. (2010). The impact of article titles on citation hits: an analysis of general and specialist medical journals. *JRSM Short Reports*, 1(1), 1-5.

- Jamali, H. R. ve Nikzad, M. (2011). Article title type and its relation with the number of downloads and citations. *Scientometrics*, 88(2), 653-661. doi:10.1007/s11192-011-0412-z
- Jiang, F. K. Ve Hyland, K. (2023). Titles in research articles: Changes across time and discipline. *Learned Publishing*, 36(2), 239-248.
- Kan, M. O. (2017). Türkçe eğitimi ve edebiyat alanlarındaki makale başlıklarının sözdizimsel yapısı. *Turkish Studies*, 12(18), 409-420. doi:10.7827/TurkishStudies.12057
- Kerans, M. E., Marshall, J., Murray, A. ve Sabaté, S. (2020). Research article title content and form in high-ranked international clinical medicine journals. *English for Specific Purposes*, 60, 127-139. doi:10.1016/j.esp.2020.06.001
- Khan, M. A. W. (2023). The art of writing a "Title" for an original research paper. *Bangladesh Journal of Medical Education*, 14(1), 70-77. doi:10.3329/bjme.v14i1.63685
- Kuch, T. D. C. (1978). Relation of title length to number of authors in journal articles. *Journal of the American Society for Information Science*, 29(4), 200-202. doi:10.1002/asi.4630290408
- Lewinson, G. ve Hartley J. (2005). What's in a title? Number of words and the presence of colons. *Scientometrics*, 63(2), 341-356. doi:10.1007/s11192-005-0216-0
- Li, Z. ve Xu, J. (2019). The evolution of research article titles: the case of Journal of Pragmatics 1978-2018. *Scientometrics*, 121(3), 1619-1634.
- Manten, A. A. ve Greenhalgh, J. F. D. (1977). Titles of scientific papers. *Animal Feed Science and Technology*, 2(1), 1-6. doi:10.1016/0377-8401(77)90035-9
- Méndez, D. I., Ángeles Alcaraz, M. ve Salager-Meyer, F. (2014). Erratum to: Titles in English-medium astrophysics research articles. *Scientometrics*, 98(3), 2331-2351.
- Merriam, S. B. (2009). *Qualitative research: A guide to design and implementation* (3. bs.). San Francisco, CA: Jossey Bass Wiley Imprint.
- Michelson, G. (1994). Use of colons in titles and journal status in industrial relations journals. *Psychological Reports*, 74, 657-658.
- Mohebbi, A. ve Douzandegan, Y. (2017). Linear regression analysis of title word count and article time cited using R. *Journal of Scientometric Research*, 6(1), 15-22.
- Nair, L. B. ve Gibbert, M. (2016). What makes a 'good' title and (how) does it matter for citations? A review and general model of article title attributes in management science. *Scientometrics*, 107(3), 1331-1359.
- Nord, C. (1995). Text-functions in translation: Titles and headings as a case in point. *Target*, 7(2), 261-284.
- Ortinou, D. J. (2011). Writing and publishing important scientific articles: A reviewer's perspective. *Journal of Business Research*, 64(2), 150-156. doi:10.1016/j.jbusres.2010.02.002
- Paiva, C. E., Lima, J. P. D. S. N. ve Paiva, B. S. R. (2012). Articles with short titles describing the results are cited more often. *Clinics*, 67, 509-513.
- Pallant, J. (2020). *SPSS survival manual: A step by step guide to data analysis using IBM SPSS* (7. bs.). Oxfordshire: Routledge.
- Patton, M. Q. (2014). *Qualitative research & evaluation methods: Integrating theory and practice*. Thousand Oaks, CA: SAGE.
- Rostami, F., Mohammadpoorasl, A. ve Hajizadeh, M. (2014). The effect of characteristics of title on citation rates of articles. *Scientometrics*, 98(3), 2007-2010.
- Sagi, I. ve Yechiam, E. (2008). Amusing titles in scientific journals and article citation. *Journal of Information Science*, 34(5), 680-687. doi:10.1177/0165551507086261
- Silverman, D. (2015). *Interpreting qualitative data*. Thousand Oaks, CA: SAGE.
- Silvia, P. J. (2007). *How to write a lot: A practical guide to productive academic writing*. NE, Washington, DC: APA Publishing.

- Suri, H. (2011). Purposeful sampling in qualitative research synthesis. *Qualitative Research Journal*, 11(2), 63-75. doi:10.3316/qrj1102063
- Swales, J. M. ve Feak, C. B. (2004). *Academic writing for graduate students: Essential tasks and skills* (2. bs). Ann Arbor, MI: The University of Michigan Press.
- Şimşek, E. S., Atila, G., Aydın, A., Reisoğlu, İ. ve Göktaş, Y. (2022). Comparison of theoretical frameworks of doctoral theses on the field of instructional technology: The Turkey-US case. *Library & Information Science Research*, 44(1), 101138. doi:10.1016/j.lisr.2022.101138
- Tabachnick, B. G. ve Fidell, L. S. (2015). *Çok değişkenli istatistiklerin kullanımı* (M. Baloğlu, Ed. ve Çev.). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Thelwall, M. (2017). Avoiding obscure topics and generalising findings produces higher impact research. *Scientometrics*, 110(1), 307-320.
- Van Wesel, M., Wyatt, S. ve ten Haaf, J. (2014). What a difference a colon makes: How superficial factors influence subsequent citation. *Scientometrics*, 98(3), 1601-1615.
- Ufuk, Ş. P. (2017). Başlık ve noktalama: Akademik makale başlıkları üzerine art zamanlı bir dil bilim incelemesi. *Akademik İncelemeler Dergisi*, 12(1), 255-279. doi:10.17550/akademikincelemeler.286737
- Wang, Y. ve Bai, Y. (2007). A corpus-based syntactic study of medical research article titles. *System*, 35(3), 388-399. doi:10.1016/j.system.2007.01.005
- Xiang, X. ve Li, J. (2020). A diachronic comparative study of research article titles in linguistics and literature journals. *Scientometrics*, 122(2), 847-866.
- Yang, W. (2019). A diachronic keyword analysis in research article titles and cited article titles in applied linguistics from 1990 to 2016. *English Text Construction*, 12(1), 84-102.
- Yitzhaki, M. (1994). Relation of title length of journal articles to number of authors. *Scientometrics*, 30(1), 321-332. doi:10.1007/bf02017231

Ek**Başlık Değerlendirme Formu**

DERGİ	Derginin adı APA-Ref Etki faktörü Q değeri	
MAKALE BİLGİLERİ	Başlık Yıl	
BAŞLIĞIN BİÇİMSEL ÖZELLİKLERİ	Dergi Türkiye: 1 ABD: 2 Cümle Yapısı: İki noktalı başlık: 1 Soru başlığı: 2 Klasik başlık: 3 Kısaltma var: 1 Kısaltma yok: 2 Edatlar-bağlaçlar var: 1 Edat-bağlaç yok: 2 Anahtar Kelimeler	Lewinson ve Hartley, 2005; Ufuk 2017 Galanis, 2013 Cheng vd., 2012
BAŞLIĞIN İÇERİK UYUMLULUĞU	Makalenin konusu/amacı dahil değildir: 1 Makalenin konusu/amacı doğrudan yer almaktadır: 2 Araştırma yöntemi hiç belirtilmedi: 1 Araştırma yöntemi başlıkta sezdirildi :2 Araştırma yöntemi kelime bazında belirlenmiştir: 3 Evren/örneklem hiç belirtilmedi: 1 Evren/örneklem başlıkta sezdirildi: 2 Evren/örneklem kelime bazında belirtildi: 3	Ortinou, 2011 Ameri vd., 2015 Ecarnot vd., 2015
BAŞLIĞIN İÇERİK UYUMLULUĞU (DEVAM)	Toplam Puan	
GENEL DEĞERLENDİRME	YANSITICI YORUMLAR	